

FRITT ORD

ÅRSREGNSKAP 2012

Aktivitetsregnskap for perioden 1. januar til 31. desember

	Noter	2012 (mill. kr.)	2011 (mill. kr.)
Anskaffelse av midler			
Finans- og investeringsaktiviteter			
Mottatt aksjeutbytte		25,3	18,6
Realisert gevinst ved salg av verdipapirer		41,0	29,8
Realisert tap ved salg av verdipapirer		36,5	94,4
Renteinntekter		54,1	38,2
Nedskrivning anleggsmidler		24,6	28,9
Verdiendring finansielle instrumenter		179,8	45,3
Verdiendring private equity-investeringer		9,4	(18,6)
<i>Sum anskaffelse av midler</i>		297,7	(10,1)
Forbrukte midler			
Kostnader til anskaffelse av midler			
Forvaltningskostnad investeringsaktiviteter		3,1	4,2
Bevilgning til oppfyllelse av formålet			
Bevilget til vedtektsfestede formål	10	86,4	77,3
Kostnader for aktiviteter som oppfyller formålet			
Seminarkostnader		6,2	5,2
Lønnskostnader	11	8,5	7,7
Avskrivning på varige driftsmidler	2	4,6	4,6
Andre driftskostnader	11	7,4	9,5
<i>Sum kostnader for aktiviteter som oppfyller formålet</i>		26,8	27,0
<i>Sum forbrukte midler</i>		116,2	108,5
Årets aktivitetsresultat		181,4	(118,6)
Til/Fra annen formålskapital		181,4	(118,6)

Se vedlagte noter til årsregnskapet

Balanse pr. 31. desember

Eiendeler

	Noter	2012 (mill. kr)	2011 (mill. kr)
Anleggsmidler			
Formålstjenlige investeringer			
Bygg og innredninger	2	85,6	90,2
Aksjer i European Foundation House		7,8	7,8
<i>Sum formålstjenelige investeringer</i>		93,5	98,1
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper	3,1	39,6	15,0
Investeringer i tilknyttede selskaper	4	116,5	116,5
Investeringer i andre selskaper	5	253,5	262,8
Ansvarlig obligasjonslån		0,0	182,1
Langsiktig fordring		8,5	19,2
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		418,1	595,6
<i>Sum anleggsmidler</i>		511,6	693,7
Omløpsmidler			
Fordringer			
Diverse fordringer		8,6	7,0
<i>Sum fordringer</i>		8,6	7,0
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer og aksjefond	6	683,4	635,3
Obligasjoner	7	1 167,3	898,1
Formålstjenlige investeringer	7	15,8	15,7
Andre finansielle instrumenter	8	418,9	356,5
<i>Sum investeringer</i>		2 285,4	1 905,5
Kontanter og bankbeholdning		108,0	101,2
<i>Sum omløpsmidler</i>		2 401,9	2 013,8
Sum eiendeler		2 913,5	2 707,5

Balanse pr. 31. desember

Formålskapital og gjeld

	Noter	2012 (mill. kr)	2011 (mill.kr)
Formålskapital			
Grunnkapital		500,0	500,0
Annen formålskapital		2 303,8	2 122,4
<i>Sum formålskapital</i>		2 803,8	2 622,4
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		0,2	0
Skyldig offentlige avgifter		0,5	0,4
Annen kortsiktig gjeld		33,5	4,8
Ikke utbetalte bevilgninger		75,4	79,9
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		109,7	85,2
Sum gjeld		109,7	85,2
Sum formålskapital og gjeld		2 913,5	2 707,5

Restforpliktelser

4, 8

Georg Fredrik Rieber-Mohn
Styrets leder

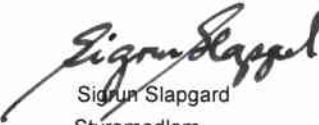

Christian Bjelland
Styremedlem

Liv Bliksrud
Styremedlem

Grete Brochmann
Styremedlem

Guri Hjeltnes
Styremedlem

Frank Rossavik
Styremedlem

Sigrun Slaggard
Styremedlem

Alexandra Bech Gjerv
Styremedlem

Erik Rudeng
Adm. direktør

Kontantstrømsoppstilling for perioden 1. januar til 31. desember

	2012 (mill. kr.)	2011 (mill. kr.)
Periodens aktivitetsresultat	181,4	(118,6)
Avskrivninger	4,6	4,6
Investert i formålstjenlige aksjer	0,0	7,8
Netto investert i aksjer/andeler/finansielle instrumenter	(202,3)	74,5
<i>Sum benyttet til investeringsaktiviteter</i>	(197,6)	71,2
Endring i tidsavgrensninger	23,0	5,5
Sum likviditetsendringer gjennom året	6,8	(41,8)
Likviditetsbeholdning per 01.01.	101,2	143,3
Likviditetsbeholdning per 31.12.	108,0	101,2

Noter til regnskapet

31. desember 2012

Generelt

Stiftelsen Fritt Ord er stiftet 7. juni 1974 og er en stiftelse med et ideelt, allmennyttig formål.

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapskikk for ideelle organisasjoner. Stiftelsens investeringer i datter- og tilknyttede selskaper anses for uvesentlig for å bedømme selskapets stilling og resultat, og det er derfor ikke utarbeidet konsernregnskap. Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år, er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Avskrivbare driftsmidler avskrives lineært over antatt levetid. Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Likviditetsbeholdningen i kontantstrømoppstillingen omfatter kontanter, egne bankinnskudd samt bankinnskudd i mellomregning med forvalterne.

Finansielle omløpsmidler

God regnskapskikk for ideelle organisasjoner gjør et unntak fra regnskapslovens regler knyttet til finansielle investeringer. Av hensyn til brukergruppenes informasjonsbehov kan finansielle investeringer regnskapsføres til virkelig verdi når følgende vilkår er oppfylt:

- (1) Investeringene er notert på børser eller administreres av en profesjonell kapitalforvalter.
- (2) Virkelig verdi av investeringene kan måles pålitelig.

Finansielle omløpsmidler er i årsregnskapet verdsatt i henhold til dette prinsippet. Børsnoterte aksjer og obligasjoner vurderes til virkelig verdi og er vurdert til børskurs per 31.12.12. Valutakursen er basert på Norges Banks sluttkurs per 31.12.12

Finansielle anleggsmidler

Aksjer som klassifiseres som anleggsmidler, er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap. Ansvarlig lån vurderes etter pålydende.

Valuta

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta bokføres med kursene på transaksjonstidspunktet. Beregnet ikke realisert kurstap på omløpsmidler og kortsiktig gjeld per 31.12 er kostnadsført etter fradrag for urealisert gevinst opp til urealisert tap innen samme valutaslag. Beregnet ikke realisert kurstap per 31.12 for langsiktige fordringer og gjeld kostnadsføres; urealisert kursgevinst inntektsføres ikke.

Verdiendring investeringer

Verdiendring består av følgende elementer:

- (1) Urealisert verdiendring på finansielle instrumenter og andre investeringer i løpet av siste regnskapsperiode.
- (2) Tilbakeført urealisert verdiendring på solgte finansielle instrumenter og andre investeringer. Realisert gevinst/tap viser et resultat beregnet ut fra salgssum redusert med historisk kostpris etter FIFO-prinsippet.

Bevilgninger til vedtektsfestede formål

Bevilgninger til vedtektsfestede formål kostnadsføres løpende i overensstemmelse med styrets vedtak.

Skatt

Stiftelsen Fritt Ord er en stiftelse med det ideelle formål å fremme allmennyttig virksomhet. Institusjonen har ikke erverv som formål og er således fritatt for skatt. Dette fremgår av skattelovens § 2-32.

Noter til regnskapet

31. desember 2012

2. Bygg og innredninger

	Uranien- borgveien 2	Farringdon Road 60	Inventar	Kunst	Sum
Anskaff.kost pr 01.01.	37 100 430	67 360 662	3 941 238	394 000	108 796 330
Tilgang	0	0	0	37 800	37 800
Avgang	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskr.	6 420 596	12 831 656	3 941 238	0	23 193 490
Bokført verdi 31.12.	30 679 833	54 529 006	0	431 800	85 640 640
Årets avskrivninger	678 168	3 943 884	0	0	4 622 052
Økonomisk levetid	50 år	12 år	5 år	Uendelig	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Avskrives ikke	

Eierandel i sameiet Uranienborgveien 2 utgjør 59 %. Farringdon Road 60 er en eiendom i London. Formålet med eiendommen er å gi rom for et senter for ytringsfrihet og litteraturredebatt basert på norsk-britisk samarbeid.

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og avskrives planmessig.

3. Investeringer i datterselskaper

	Anskaffelses- tidpunkt	Forr. kontor	Eierandel/ stemmerett	Resultatandel 2012	Egenkapital- andel 31.12.2012
Westfal-Larsen Chemical Carriers Investor AS	2006	Oslo	75,95 %	-2 470 654	39 576 537
			Historisk kost	Nedskrivning	Balanseført verdi
			60 000 000	20 423 463	39 576 537

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap. Westfal-Larsen Chemical Carriers Investor AS er et selskap som har investert i 6 skipseiende selskap. Institusjonen utøver ingen eierrettigheter i driften av datterselskapet.

Noter til regnskapet

31. desember 2012

4. Investeringer i tilknyttede selskaper

	Anskaffelses- tidspunkt	Forr. kontor	Eierandel/ stemmerett	
Tomtebanken 1 AS	2006	Sarpsborg	21,51 %	
TKV Invest AS	2008	Oslo	44,69 %	
Stormøllen AS	2005	Bergen	34,00 %	
Morgenbladet AS	2003, 2008	Oslo	49,05 %	
				Balansført verdi
Tomtebanken 1 AS				10 000
TKV Invest AS				15 000 000
Stormøllen AS				100 000 000
Morgenbladet AS				1 500 000
Sum investeringer i tilknyttede selskaper				116 510 000

Under gitte betingelser har Institusjonen Fritt Ord en forpliktelse til å yte ytterligere kapitalinnskudd på kr 13 400 000 i TKV Invest AS. Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap.

5. Investeringer i andre selskaper

	Anskaffelses- kost	Eierandel	Balansført verdi
A-pressen AS	27 344 882	3,00 %	27 344 882
Nokas AS	140 332 407	19,94 %	137 103 085
Codfarmers ASA	7 333 634	3,28 %	894 341
NHP Eiendom AS	75 451 500	4,83 %	75 451 500
Green Energy Group AS	12 684 621		12 684 621
Sum investeringer i andre selskaper	263 147 044		253 478 429

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap.

Noter til regnskapet

31. desember 2012

6. Markedsbaserte aksjer og aksjefond

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
Selvaag Bolig ASA	15 101 018	3 583 842	3 583 842
Yara ASA	21 017 263	20 647 500	20 647 500
PGS	20 567 982	26 386 175	26 386 175
Royal Caribbean Cruises	4 994 153	5 656 500	5 656 500
NattoPharma ASA	2 615 259	9 097 989	9 097 989
Archer Ltd	8 342 601	1 400 340	1 400 340
Det Norske Oljeselskap ASA	10 319 260	10 600 380	10 600 380
Frontline	18 729 646	26 136 000	26 136 285
Scorpio Tankers	15 751 800	15 830 842	15 830 842
Buyandread AS	1 000 000	80 000	80 000
KLP Aksje Global Indeks II	175 201 487	206 896 352	206 896 352
KLP AKSJE Norge Indeks	50 000 000	81 136 780	81 136 780
Generation Global Equity	57 053 920	63 169 455	63 169 455
Skagen Kon-Tiki	76 000 000	75 871 824	75 871 824
Aberdeen Eiendomsfond Norge 1	50 027 342	52 443 377	52 443 377
Diversifiserte Norske Aksjer	30 000 000	30 365 342	30 365 342
Diversifiserte Globale Aksjer	45 000 000	45 232 647	45 232 647
XACT OBX	8 996 589	8 819 400	8 819 400
Sum markedsbaserte aksjer	610 718 320	683 354 744	683 355 029

Noter til regnskapet

31. desember 2012

7. Obligasjoner

<i>Lange lån over 1 år med fast rente</i>	Pålydende	Markeds- verdi	Balanseført verdi
DNB NOR Solvent 07/14	30 000 000	29 271 000	29 271 000
Eoal Cyprus Holdings LTD	16 200 000	1 198 168	1 198 168
Haugesund Sparebank 04/	25 000 000	25 250 000	25 250 000
Morpol ASA 11/14	5 000 000	5 125 000	5 125 000
Omega Capital Investment PLC 06/13	20 000 000	19 550 000	19 550 000
Skudenes og Aakra Sparebank 04/	20 000 000	19 970 000	19 970 000
Sparebanken Nordvest 07/17	10 000 000	9 600 000	9 600 000
Stolt Nielsen Limited 11/16	12 500 000	12 715 000	12 715 000
Storebrand Rente+	51 277 166	51 277 166	51 277 166
 <i>Lange lån over 1 år med flytende rente</i>			
Aker Yards ASA 06/13	40 007 978	39 800 000	39 800 000
Bergen Broker Finans ASA 05/15	10 000 000	9 250 000	9 250 000
Farstad Shipping ASA12/17	10 000 000	10 250 000	10 250 000
Kvinnherad Sparebank 04/	20 000 000	19 200 000	19 200 000
Norwegian Energy Company 10/13	26 000 000	26 065 000	26 065 000
Orkla ASA 07/17 frn	15 006 000	14 469 000	14 469 000
Teekay Offshore 12/17	20 000 000	20 450 000	20 450 000
Tele2 AB 12/15	10 000 000	10 025 000	10 025 000
Tele2 AB 12/17	10 000 000	10 050 000	10 050 000
Viking Supply Ships	25 000 000	23 562 500	23 562 500
Alfred Berg Høyrente	56 256 487	56 256 487	56 256 487
Blue Bay Inv Grade Bond Fund	81 455 217	81 455 217	81 455 217
BlueBay High Yield Cor Bond Fund	25 912 851	25 912 851	25 912 851
Blueway Conv Loan 12%	25 000 000	32 416 700	32 416 700
Danske Invest Norsk Obligasjon	61 029 881	61 029 881	61 029 881
DCI Enhanced HG Credit E NOK	26 798 420	26 798 420	26 798 420
DCI Enhanced HG Floting K NOK	41 320 076	41 320 076	41 320 076
DNB likviditet 20(IV)	16 604 992	19 558 012	19 558 012
DNB Obligasjon (III)	87 923 720	87 923 720	87 923 720
KLP Obligasjon Global I	53 569 428	53 569 428	53 569 428
Nordea Global Statsobligasjon	54 642 922	54 642 922	54 642 922
Nordea Obligasjon III	56 249 470	56 249 470	56 249 470
Nordea US High Yield Bond Fund	30 933 103	30 933 103	30 933 103
Storebrand Global Obligasjon A	54 725 642	54 725 642	54 725 642
Storebrand Likviditet	36 186 892	36 186 892	36 186 892
Storebrand Obligasjon+	31 046 582	31 119 147	31 119 147

Noter til regnskapet

31. desember 2012

7. Obligasjoner

	Pålydende	Markeds- verdi	Balanseført verdi
Arctic High Return Class B	30 000 000	29 968 127	29 968 127
Bluebay Emrg Mkt Select Bond Fund	30 000 000	30 117 323	30 117 323
Sum obligasjoner	1 175 646 827	1 167 261 251	1 167 261 251
Media Development Loan Fund	15 930 000	15 824 125	15 824 125
Sum formålstjenlige investeringer	15 930 000	15 824 125	15 824 125

8. Andre finansielle instrumenter

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
<i>Utenlandske aksjefond</i>			
AKO Fund Ltd	102 342 500	254 384 908	254 384 908
<i>Private Equity</i>			
Sector Speculare AS (986 591 893)	10 000 000	730 300	730 300
Sector Speculare II Fund Class A	20 000 000	3 605 088	3 605 088
Sector Exspec Fund Class A NOK	17 897 220	3 095 247	3 095 247
Sector Consolidare Fund Class A NOK	4 930 073	1 614 217	1 614 217
Sector Speculare IV	15 000 000	3 336 542	3 336 542
Verdane Capital IV AS	19 578 059	1 638 762	1 638 762
Verdane Capital IV Twin AS	6 750 878	1 211 581	1 211 581
Verdane Capital V AS	3 974 051	2 468 127	2 468 127
Herkules Private Equity Ltd.	7 231 863	33 991 146	33 991 146
Herkules Private Equity Ltd. II	21 298 251	38 859 098	38 859 098
Herkules Private Equity Ltd. III	11 679 910	17 921 901	17 921 901
Norvestor IV	14 586 150	7 153 247	7 153 247
Norvestor V	7 395 486	9 760 924	9 760 924
Morgan Stanley Real Estate	14 200 668	3 194 229	3 194 229
Morgan Stanley Eurozone Office Fund	20 648 856	11 266 928	11 266 928
Argentum Investments Partners	14 499 427	24 702 564	24 702 564
Sum	209 670 892	164 549 901	164 549 901
Sum andre finansielle instrumenter	312 013 392	418 934 809	418 934 809

Samlet restforpliktelse knyttet til investeringer i Private Equity kr. 90 434 000

Noter til regnskapet

31. desember 2012

9. Finansiell risiko

Stiftelsens finansielle risiko kan i hovedsak dekomponeres til henholdsvis markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Risikoen klassifiseres som høy, moderat eller minimal.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for endringer i porteføljens verdi på grunn av endringer i renter, aksjekurser, valutakurser og kredittspreader. Institusjonens investeringsstrategi medfører at stiftelsen statistisk sett vil få en negativ avkastning hvert 4/5. år. Markedsrisikoen klassifiseres som høy.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som følge av at utstedere av renteinstrumenter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser. Kredittrisiko i obligasjonsporteføljen overvåkes blant annet ved bruk av kredittvurdering. stiftelsens investeringer i obligasjoner medfører at institusjonens kredittrisiko klassifiseres som moderat/høy.

Motpartsrisiko

Motpartsrisiko er risiko for tap knyttet til en at en motpart går konkurs eller på annen måte ikke kan oppfylle sine forpliktelser.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at stiftelsen ikke vil kunne oppfylle sine forpliktelser etterhvert som de forfaller. Stiftelsen har i hovedsak bare prosjektorienterte forpliktelser som kun oppstår av styrets egne vedtak. Styret bestemmer således selv omfanget av disse forpliktelsene. Styret vurderer likviditeten som god og på grunnlag av ovennevnte klassifiseres den totale likviditetsrisiko som minimal.

10. Bidrag til vedtektsfestede formål

Bidrag vedtektsfestede formål	83 465 018
Fritt Ord Pris	400 000
Fritt Ords Honnør	600 000
Stipender	1 644 190
Pressepriser	264 746
Sum bevilgninger	86 373 954

På stiftelsens hjemmeside, www.fritt-ord.no, gis detaljert oversikt over årets bevilgninger.

Noter til regnskapet

31. desember 2012

11. Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser med mer.

	2012	2011
Lønn til ansatte	5 176 119	4 981 894
Premie til tjenstepensjon	1 247 182	560 400
Andre ytelser	170 890	74 656
Styrehonorar	948 069	1 049 996
Arbeidsgiveravgift	997 361	1 042 284
Sum lønn og sosiale kostnader	8 539 621	7 709 230
Gjennomsnittlig antall årsverk	8	8
Lønn og annen godtgjørelse til daglig leder:		
Lønn	1 307 259	1 232 233
Premie til tjenstepensjon	237 643	222 454
Andre ytelser	102 565	109 208
Sum lønn og godtgjørelsetil daglig leder	1 647 467	1 563 895

Stiftelsen har tegnet tjenstepensjon etter lov om foretakspensjon. Pensjonsforpliktelsen er ikke balanseført.

For daglig leder er det inngått en individuell pensjonsavtale. Denne er balanseført med kr 1,5 mill. Pensjonen beregnes etter reglene i Statens Pensjonkasse og samordnes med Folketrygden etc. Høyeste pensjon utgjør i dag ca. kr 590 000 per år.

Dersom daglig leder fratrer, foreligger ingen ytterligere avtale om lønn. Det foreligger heller ingen avtaler for ledende ansatte eller styret om godtgjørelser utover ordinær lønn og styrehonorar.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreleder eller andre nærstående parter.

Kostnadsført honorar til lovpålagt revisjon utgjør kr 204 437 inkl. mva.

Av stiftelsens totale bankinnskudd utgjør kr 335 924 bundne skattetrekksmidler